

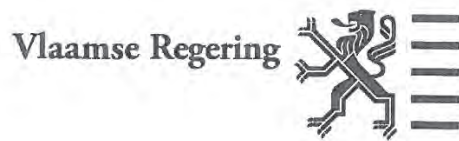
Vlaams
Parlement

stuk **1900** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 30 januari 2013 (2012-2013)

Nota van de Vlaamse Regering

Conceptnota over de capaciteitsmiddelen 2013

ingediend door de heer Pascal Smet,
Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel

Vlaams minister van Onderwijs, Gelijke kansen, Jeugd en Brussel

CONCEPTNOTA

Onderwerp: Capaciteitsmiddelen 2013

Inleiding

De actuele demografische ontwikkelingen stellen vele Vlaamse steden en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad¹ voor belangrijke uitdagingen. De gelijktijdige vergroening, verkleuring en verzilvering (veroudering binnen de vergrijzing) bieden zowel kansen als uitdagingen voor de steden. De fluctuaties over de tijd van deze demografische bewegingen maken structurele oplossingen op het vlak van fysieke voorzieningen (bouw van scholen, kinderopvang, verenigingsleven, ouderenvoorzieningen, ...) niet evident. Wat vandaag aan infrastructuur nodig is voor bepaalde doelgroepen, is binnen tien jaar mogelijks overbodig. Daarom is het belangrijk om deze uitdagingen noden op een creatieve en vooruitziende manier aan te pakken.

Zoals gesteld in doorbraak 'De lerende Vlaming' van Pact 2020 wil de Vlaamse regering werk maken van meer capaciteit in de scholen omdat er door demografische evoluties meer kinderen zijn.

"capaciteit" in deze nota moet dan ook gelezen worden als de nood aan bijkomende plaatsen in bestaande of nieuwe scholen; een nood ontstaan ten gevolge van een toename van het aantal leerlingen en bekeken op de totaliteit van het grondgebied van de gemeente.

Het 'in standhouden' van het bestaande patrimonium zodat voorkomen kan worden dat er een tekort aan beschikbare plaatsen ontstaat, zelfs bij ongewijzigd aantal leerlingen, wordt in het kader van deze nota niet gezien als 'capaciteitsproblematiek'. Dit moet immers worden ondervangen in het budget van de reguliere financiering van onderwijsinfrastructuur. Het is daarom belangrijk om de criteria die bij die subsidieringspijler worden gehanteerd verder worden uit te werken om een meer planmatige aanpak mogelijk te maken en o.a rekening te kunnen houden met gemengde dossiers (capaciteit/regulier). Voorliggende nota voorziet in dit kader ook enkele maatregelen.

¹ Deze territoriale omschrijving dekt de 19 Brusselse gemeenten

Sinds 2010 wordt jaarlijks aan de acute capaciteitsbehoeften tegemoet gekomen door een budget voor capaciteitsuitbreiding vrij te maken bij de begrotingscontrole. Elk jaar gebeurt een oproep aan de operationele taskforces om via gerichte en evenwichtige uitbreidingen de verdere stijging van de schoolbevolking in het basisonderwijs op te vangen in de komende schooljaren. Er is momenteel geen structurele procedure voor het vrijmaken en toekennen van infrastructuurmiddelen.

De crisisaanpak van de voorbije schooljaren heeft lokaal tot constructief overleg geleid tussen de lokale onderwijsverstrekkers, maar gezien het ad hoc karakter van een crisisaanpak en de verder toenemende omvang van de vraag vergroot ook het gevaar op discussies over de prioritaire uitbreidingen. Het is dan ook raadzaam om de evenwichten tussen gemeenten en netten in de toekenning van capaciteitsmiddelen op lange termijn te waarborgen via een meer structurele procedure waarbij eveneens in de mate van het mogelijke rekening moet worden gehouden met de school- of netkeuze van de ouders.

Een volgende logische stap is bijgevolg om prioritair middelen toe te kennen aan uitbreidingsdossiers via een regulier kanaal, mits deze uitbreidingen als onderdeel van een lokaal masterplan een duurzame invulling geven aan de capaciteitsnoden. Om de budgettaire impact van de capaciteitsproblematiek te spreiden en de realisatie van uitbreidingsvoorstellen te waarborgen is het aangewezen om over te gaan tot een meerjarenplanning.

1. Context van de capaciteitsproblematiek

1.1. Demografische evolutie

De bevolkingsprojecties van de Studiedienst van de Vlaamse regering, die op 1 maart 2011 werden bekend gemaakt, voorspellen een voortzetting van de recente demografische evolutie, meer bepaald een stijging van de bevolking tot 2018 waarna zich een afvlakking zou voordoen. Inzetten. Vlaanderenbreed zou het aantal 3-jarigen in 2018 een piek bereiken, het aantal 6-jarigen in 2021 en het aantal 11-jarigen in 2027 met een tussenpiek in 2021. Dit zijn belangrijke ijkpunten met betrekking tot de capaciteitsproblematiek per onderwijsniveau.

Wat betreft de evolutie tussen 2000 en 2025 van de potentiële schoolpopulatie in het basisonderwijs, zie tabel 1, en in het secundair onderwijs zie tabel 2.

	2000	2005	2010	2015	2020	2025
wnpl. G. Antwerpen	48.631	49.627	54.306	62.961	71.254	72.471
wnpl. G. Asse	3.194	3.301	3.464	3.678	3.809	3.751
wnpl. G. Denderleeuw	1.825	1.814	1.989	2.260	2.377	2.353
wnpl. G. Gent	23.792	23.557	24.527	27.473	30.567	30.602
wnpl. G. Grimbergen	3.611	3.668	3.974	4.217	4.360	4.350

wnpl. G. Halle	3.925	3.952	4.110	4.256	4.408	4.385
wnpl. G. Kortrijk	8.541	7.836	7.355	7.763	8.272	8.240
wnpl. G. Leuven	8.558	8.440	8.739	9.377	9.905	9.551
wnpl. G. Mechelen	8.969	8.957	9.267	10.228	11.340	11.542
wnpl. G. Roeselare	6.419	6.021	5.904	6.187	6.547	6.506
wnpl. G. Sint-Niklaas	7.694	7.359	7.597	8.254	8.713	8.621
wnpl. G. Turnhout	4.069	3.805	3.850	4.075	4.218	4.085
wnpl. G. Vilvoorde	4.387	4.826	5.378	5.756	5.912	5.829

Tabel 1: Evolutie 3-12 jarigen per woonplaats

	2000	2005	2010	2015	2020	2025
wnpl. G. Antwerpen	28.306	29.445	30.007	30.527	33.415	37.342
wnpl. G. Asse	1.833	1.983	2.114	2.073	2.156	2.210
wnpl. G. Denderleeuw	1.118	1.108	1.272	1.256	1.382	1.447
wnpl. G. Gent	13.643	14.324	14.580	14.566	15.187	16.516
wnpl. G. Grimbergen	2.024	2.166	2.379	2.496	2.591	2.665
wnpl. G. Halle	2.210	2.423	2.452	2.487	2.546	2.584
wnpl. G. Kortrijk	5.324	5.279	5.246	4.657	4.584	4.846
wnpl. G. Leuven	4.959	5.027	4.974	5.042	5.271	5.530
wnpl. G. Mechelen	5.178	5.510	5.434	5.365	5.551	6.107
wnpl. G. Roeselare	3.824	4.061	4.030	3.815	3.784	3.936
wnpl. G. Sint-Niklaas	4.794	4.825	4.818	4.673	4.884	5.219
wnpl. G. Turnhout	2.667	2.607	2.507	2.409	2.471	2.524
wnpl. G. Vilvoorde	2.436	2.733	3.064	3.301	3.476	3.540

Tabel 2: Evolutie 13-18 jarigen per woonplaats

Op basis van de evolutie van de instroom in het basisonderwijs kan uit tabel 3 voorzichtig afgeleid worden dat deze instroom niet meer zal versterken na de periode 2015-2020.

	2000	2005	2010	2015	2020	2025
wnpl. G. Antwerpen	15.617	17.414	21.325	25.225	25.516	23.888
wnpl. G. Asse	894	1.001	1.066	1.161	1.124	1.070
wnpl. G. Denderleeuw	494	517	629	636	638	615
wnpl. G. Gent	7.485	7.819	9.404	10.890	10.745	9.975
wnpl. G. Grimbergen	1.075	1.069	1.191	1.275	1.243	1.197
wnpl. G. Halle	1.124	1.152	1.241	1.351	1.309	1.252
wnpl. G. Kortrijk	2.200	2.095	2.445	2.642	2.593	2.392
wnpl. G. Leuven	3.118	3.174	3.455	3.895	3.635	3.208

wnpl. G. Mechelen	2.803	2.839	3.409	3.890	3.867	3.681
wnpl. G. Roeselare	1.677	1.673	1.934	2.061	2.043	1.919
wnpl. G. Sint-Niklaas	2.164	2.202	2.601	2.714	2.667	2.537
wnpl. G. Turnhout	1.138	1.207	1.305	1.399	1.377	1.283
wnpl. G. Vilvoorde	1.300	1.402	1.584	1.720	1.653	1.582

Tabel 3: Evolutie 0-2 jarigen per woonplaats

1.2. Capaciteitsaanpak sinds 2010

Binnen de Vlaamse administratie is een taskforce opgericht om de problematiek en de noden van de schoolinfrastructuur in kaart te brengen op korte en lange termijn.

Gezien de grootte van de vereiste budgettaire inspanningen op het gebied van schoolinfrastructuur en de periode waarop de uitbreidingsoperatie van toepassing is, is het essentieel om te werken naar een duurzame oplossing op niveau van de fusiegemeente. De regierol is op het terrein dan ook toegewezen aan de fusiegemeente.

Bij de aanpak van de capaciteitsproblematiek tijdens de voorbije schooljaren, is gebleken dat een lange termijn visie onontbeerlijk is om te komen tot een duurzame en breed gedragen aanpak van de capaciteitsproblematiek over alle onderwijsnetten heen. Bij het uitwerken van mogelijke capaciteitsuitbreidingen is het van belang om het duurzaam karakter van capaciteitsuitbreidingen te bewaken en voldoende breed te kijken.

Een van de eerste acties vanuit de gemeentelijke regisseur is om de beschikbare capaciteit en demografische tendensen op het grondgebied van de gemeente in kaart te brengen, de zogenoemde **sleuteldata**, teneinde de capaciteitsproblematiek te beschrijven.

Bij de omschrijving van de beschikbare capaciteit is het van belang dat alle onderwijsverstrekkers die vertegenwoordigd zijn op het grondgebied van de gemeente aan deze oefening deelnemen. Het is immers in de eerste plaats via het maximaal benutten van de bestaande infrastructuur dat op korte termijn de grootste winsten kunnen worden geboekt.

In 2010 werd het overleg over de capaciteitsproblematiek opgestart met 4 gemeenten (BHG niet meegerekend) en aansluitend verruimd met 28 gemeenten. In de meeste betrokken gemeenten is op basis van een eerste analyse van een reeks sleuteldata nagegaan of een lokale taskforce moest worden opgericht om een oplossing te vinden voor de acute problemen en om een masterplan op te stellen met evenwichtige capaciteitsuitbreidingen.

In de loop van 2012 was er reeds in 13 Vlaamse gemeenten een lokale taskforce capaciteit operationeel, meer bepaald in de gemeenten Antwerpen, Asse, Denderleeuw, Gent, Grimbergen, Halle, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-

Niklaas, Turnhout en Vilvoorde. In het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad wordt de coördinatie van de capaciteitsproblematiek in het Nederlandstalig onderwijs opgenomen door de VGC.

Er zit een stijgende lijn in de gevraagde en toegekende capaciteitsmiddelen: in 2010 werd in totaal 12 miljoen € vrijgemaakt voor 4 verschillende taskforces. In 2011 is een budget van 26,2 miljoen € voorzien waarvan ongeveer 18 miljoen € voor bijkomende capaciteit in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In 2012 is in totaal 31,1 miljoen € toegekend aan 6 verschillende taskforces in Vlaanderen, meer bepaald Antwerpen, Gent, Leuven, Mechelen, Roeselare, Sint-Niklaas, en voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

	GO		OGO		VGO		Totaal	
	Geplande uitbreiding	Bedrag	Geplande uitbreiding g	Bedrag	Geplande uitbreiding g	Bedrag	Geplande uitbreiding g	Bedrag
2010	1.634	€ 5.538.254,14	690	€ 3.000.000,00	282	€ 1.459.362,00	2.606	€ 9.997.616,14
Antwerpen	874	€ 4.048.270,14	642	€ 2.933.192,85	/	/	1.516	€ 6.981.462,99
Brussel-Hfdstad	420	€ 744.656,00	/	/	230	€ 1.400.000,00	650	€ 2.144.656,00
Halle	100	€ 372.328,00	/	/	/	/	100	€ 372.328,00
Vilvoorde	240	€ 373.000,00	48	€ 66.807,15	52	€ 59.362,00	340	€ 499.169,15
2011	961	€ 4.484.000,00	630	€ 2.916.550,00	975	€ 14.858.083,00	2.566	€ 22.258.633,00
Antwerpen	235	€ 840.000,00	322	€ 1.145.550,00	193	€ 669.354,00	750	€ 2.654.904,00
Brussel-Hfdstad	619	€ 2.850.000,00	134	€ 835.000,00	457	€ 14.060.729,00	1.210	€ 17.745.729,00
Gent	32	€ 444.000,00	174	€ 96.000,00	325	€ 128.000,00	531	€ 668.000,00
Halle	75	€ 350.000,00		€ 840.000,00			75	€ 1.190.000,00
2011 (op middelen van 2012)	145	€ 3.385.130,00					145	€ 3.385.130,00
Brussel-Hfdstad	145	€ 3.385.130,00					145	€ 3.385.130,00
2012	807	€ 4.506.972,00	1.317	€ 11.893.004,00	1.355	€ 14.710.013,00	3.944	€ 31.109.989,00
Antwerpen	575	€ 1.450.000,00	927	€ 5.896.294,00	307	€ 7.127.223,00	1.809	€ 14.474.751,00
Brussel-Hfdstad	/	€ 300.000,00	/	/	/	/	ongekend	€ 300.000,00
Gent	182	€ 555.472,00	390	€ 3.745.000,00	553	€ 4.654.409,00	1.125	€ 8.955.824,00
Leuven	50	€ 200.000,00	/	/	48	€ 229.600,00	98	€ 429.648,00
Mechelen	140	€ 1.340.000,00	/	/	147	€ 607.670,00	287	€ 1.947.817,00
Sint-Niklaas	ongekend	€ 661.500,00	ongekend	€ 463.050,00	ongekend	€ 463.050,00	ongekend	€ 1.587.600,00
Roeselare	/	/	325	€ 1.788.660,00	300	€ 1.628.061,00	625	€ 3.417.021,00

Tabel 4: Overzicht van de geplande uitbreidingen / toegekende capaciteitsmiddelen per net en per gemeente/regio voor de schooljaren 2010-2011, 2011-2012 en 2012-2013.

De totaalbedragen voor schooljaar 2010-2011 en 2011-2012 in tabel 4 liggen lager dan de respectievelijk 12 en 26,2 miljoen €, omdat voor deze 2 schooljaren niet de geplande maar de reeds goedgekeurde capaciteitsuitgaven voor het gesubsidieerd onderwijs zijn geteld.

In juni 2012 is een oproep gebeurd aan de toen reeds 13 operationele taskforces om via gerichte en evenwichtige uitbreidingen de verdere stijging van de schoolbevolking in het basisonderwijs op te vangen in de komende schooljaren, met als eerste mijlpaal september 2013. Tabel 5 geeft een ruw overzicht van de door de lokale taskforces gevraagde uitbreidingsmiddelen 2013 op basis van de ontvangen uitbreidingsvoorstellen:

	GO	OGO	VGO	OKO of nog niet beken d	# kleut er	# lag er	# basi s	Totaal
Antwerpe n	€ 21.460. 000	€ 11.734. 226	€ 10.834. 010	€ 1.078.0 00	1.557	1.8 48	3.40 5	€ 45.106.2 36
Asse	€ 1.921.3 00	€ 7.472.0 64	€ 142.100		50	325	375	€ 9.535.46 4
Denderle euw	€ 550.000	€ 196.000	€ 1.330.0 00		149	117	266	€ 2.076.00 0
Gent	€ 8.500.0 00	€ 7.070.0 00	€ 1.820.0 00	€ 294.00 0	897	894	1791	€ 17.684.0 00
Grimberg en		€ 491.400	€ 641.200		112	141	253	€ 1.132.60 0
Halle		€ 9.753				50	50	€ 9.753
Kortrijk	€ 636.000		€ 3.044.6 39		217	194	411	€ 3.680.63 9
Leuven	€ 350.000		€ 688.069		280	23	303	€ 1.038.06 9
Mechelen	€ 16.560. 846		€ 1.269.8 47		632	695	1.32 7	€ 17.830.6 93
Roeselar e	€ 2.527.6 84		€ 275.178		70	180	250	€ 2.802.86 2
Sint- Niklaas	€ 615.000		€ 1.036.4 90		92	168	260	€ 1.651.49 0
Turnhout	€		€		319	241	560	€

	1.500.000		1.970.570					3.470.570
Vilvoorde	€ 3.339.000	€ 2.602.454	€ 556.147		388	396	784	€ 6.497.601
Totaal	€ 57.959.830	€ 29.575.897	€ 23.608.250	€ 1.372.000	4.865	5.332	10.035	€ 112.515.977

Tabel 5: Overzicht van de gevraagde uitbreidingen per net en per gemeente/regio vanaf schooljaar 2013-2014. Aanvullen met kostprijs per stoel of per m2

Voor 2013 staat de teller op een totaal van € 112.515.977 (wat zou leiden tot 10.035 extra plaatsen in het basisonderwijs).

1.3. Specifieke aandachtspunten

De crisisaanpak van de voorbije schooljaren heeft lokaal tot constructief overleg geleid tussen de lokale onderwijsverstrekkers, maar gezien het ad hoc karakter van een crisisaanpak en de verder toenemende omvang van de vraag vergroot ook het gevaar op discussies over de prioritaire uitbreidingen.

De versnippering binnen het vrij gesubsidieerd onderwijs en het feit dat een niet onbelangrijk deel van deze investeringen voor de betrokken inrichtende machten met eigen middelen moet worden gefinancierd, leidde de voorbije jaren tot een tragere reactiesnelheid bij het indienen van capaciteitsdossiers op korte termijn. De snellere (meer gecentraliseerde) aanpak bij het GO! en het stedelijk onderwijs heeft ertoe geleid dat de verdeling van het capaciteitsbudget de voorbije schooljaren niet is gebeurd volgens de bestaande lokale verhoudingen tussen de netten/koepels. Dit betekent op zich niet dat dit de vrije keuze heeft verstoord. Het waarborgen van de **vrije keuze** is echter wel een aandachtspunt en moet hand in hand gaan met een efficiënte en duurzame benutting van de (beperkte) beschikbare middelen van de overheid. Overigens werd dit op de beleidstaskforce steeds meegegeven en was er een concensus over de netten heen dat het vinden van oplossingen en het realiseren van uitbreidingsdossiers op plaatsen met reële capaciteitsproblemen prioritair was.

De jaarlijks terugkerende oproep en het uitblijven van een vooruitzicht op een meerjarenbegroting is deels mee verantwoordelijk voor het oplopen van de subsidieaanvragen in deze dossiers. De druk wordt binnen de lokale taskforces opgevoerd omdat het misschien 'nu of nooit' is.

2. Selectieschema ingediende capaciteitsdossiers

2.1. Uniforme objectieve vergelijkingsbasis

Het opstellen van een uniforme objectieve vergelijkingsbasis is niet evident, gezien de complexiteit van de capaciteitsproblematiek.

In het onderstaand selectieschema wordt gebruik gemaakt van de bevolkingsprognoses van de Studiedienst van de Vlaamse Regering, de inschrijvingsgegevens van de leerlingendatabank van het beleidsdomein onderwijs en vorming, de lokaal verzamelde en centraal aangeleverde capaciteitsramingen en de capaciteitsdossiers 2010, 2011 en 2012.

Selectieschema:

Fusiegemeente	Ingescreven kleuters op 1/2/2012	Ingescreven lager op 1/2/2012	Ratio inschrijvingen kl/lo	Beschikbare capaciteit kl zonder uitbreiding	Beschikbare capaciteit lo zonder uitbreiding	Uitbreiding kleuters	Uitbreiding lager	Total capaciteit kl	Total capaciteit lo	Ratio capaciteit kl/lo	Total capaciteit basisonderwijs	Ratio inschrijvingen/capaciteit
Antwerpen	23.510	31.188	0,75	23.850	33.393	2.069	1.971	25.919	35.364	0,73	61.283	1,03
Asse	1.141	1.587	0,72	1.190	2.050	0	0	1.190	2.050	0,58	3.240	1,24
Denderleeuw	789	1.187	0,66	798	1.235	0	0	798	1.235	0,65	2.033	1,03
Gent	10.530	14.759	0,71	11.562		1.462	737	13.024			13.761	
Grimbergen	1.228	1.786	0,69	1.370	2.172	0	0	1.370	2.172	0,63	3.542	1,09
Halle	1.562	2.465	0,63	1.806	2.548	150	125	1.956	2.673	0,73	4.629	0,87
Kortrijk	3.238	4.761	0,68			0	0	0	0		10.239	
Leuven	4.059	5.974	0,68	5.301		100	0	5.401	0		5.401	
Mechelen	3.715	5.227	0,71	4.161	6.432	217	75	4.378	6.507	0,67	10.885	1,06
Roeselare	2.422	3.571	0,68	2.740	4.159	229	396	2.969	4.555	0,65	7.524	1,04
Sint-Niklaas	3.273	4.761	0,69	3.494	5.572	172	88	3.666	5.660	0,65	9.326	1,06
Turnhout	1.684	2.446	0,69	2.234	3.611	0	0	2.234	3.611	0,62	5.845	1,11
Vilvoorde	1.742	2.392	0,73	1.896	2.738	50	24	1.946	2.762	0,70	4.708	1,03

Tabel 6: Actuele ratio inschrijving/capaciteit per stad

Op basis van de beschikbare capaciteit van alle scholen op het grondgebied (inclusief de met de capaciteitsmiddelen (2010-2012) bekomen capaciteitsuitbreiding) kunnen we zowel voor het kleuteronderwijs als voor het lager onderwijs de ratio bepalen tussen inschrijvingen dd 1 februari 2012 en de beschikbare capaciteit.

Bij het toekennen van middelen willen we ook rekening houden met de effectieve uitvoering van de capaciteitsdossiers 2010, 2011 en 2012. De opstart van de meeste op budget 2012 goedgekeurde uitbreidingen is in de meeste steden nog in uitvoering.

Fusiegemeente	Marge capaciteit kleuter 2012	Marge capaciteit lager 2012	Marge basisonderwijs 2012	Indicat or capaciteit kleuter 2012	Indicat or capaciteit lager 2012	Indicator basisonderwijs 2012	Marge capaciteit kleuter 2018	Marge capaciteit lager 2018	Marge basisonderwijs 2018	Indicat or capaciteit kleuter 2018	Indicat or capaciteit lager 2018	Indicator basisonderwijs 2018
Antwerpen	2.409	4.176	6.585	9%	12%	11%	-2.319	-151	-2.470	-9%	0%	-4%
Asse	49	463	512	4%	23%	16%	-33	410	378	-3%	20%	12%
Denderleeuw	9	48	57	1%	4%	3%	-58	-63	-121	-7%	-5%	-6%
Gent	2.494			19%			541			4%		
Grimbergen	142	386	528	10%	18%	15%	76	293	369	6%	13%	10%
Halle	394	208	602	20%	8%	13%	343	171	513	18%	6%	11%
Kortrijk			2.240			22%			1.688			16%
Leuven	1.342			25%			939			17%		
Mechelen	663	1.280	1.943	15%	20%	18%	49	870	919	1%	13%	8%
Roeselare	547	984	1.531	18%	22%	20%	368	787	1.155	12%	17%	15%
Sint-Niklaas	393	899	1.292	11%	16%	14%	209	580	789	6%	10%	8%
Turnhout	550	1.165	1.715	25%	32%	29%	412	1.095	1.507	18%	30%	26%
Vilvoorde	204	370	574	10%	13%	12%	131	302	433	7%	11%	9%

Tabel 7: marge tussen beschikbare capaciteit en ingeschreven leerlingen => capaciteitsindicator

Op basis van deze indicatoren kunnen we ernst van de toekomstige capaciteitsproblemen trachten in te schatten. De buffer die er momenteel nog is zal zeker in Antwerpen, Asse, Denderleeuw, Gent en Mechelen op termijn niet volstaan.

In onderstaande tabellen wordt ter aanvulling een beeld gegeven van de schoolkeuze en de herkomst van de leerlingen in de betrokken gemeenten.

Adres kleuter op 1/2/2012	BHG	Antwer pen	Asse	Dende r- leeuw	Gent	Grimber gen	Halle	Kortrij k	Leuv en	Mechel en	Roesel are	Sint- Niklaa s	Turnh out	Vilvoor de
Eindtotaal	11.75 2	23.840	1.278	816	10.444	1.258	1.450	2.884	3.659	3.919	2.390	3.254	1.654	1.794
In eigen gemeente	7.115 60,5 %	22.394	970	673	9.730	1.002	1.210	2.671	3.413	3.393	2.184	2.952	1.484	1.488
Niet in eigen gemeente	4.637 39,5 %	1.446	308	143	714	256	240	213	246	526	206	302	170	306
In Brussel	10.73 9 %	1	67	6	2	75	15	0	2	2	0	1	0	90
Buiten Brussel	1.013 8,6%	23.839	1.211	810	10.442	1.183	1.435	2.884	3.657	3.917	2.390	3.253	1.654	1.704
		100,0%	94,8%	99,3%	100,0%	94,0%	99,0 %	100,0%	99,9 %	99,9%	100,0%	100,0 %	100,0 %	95,0%

Tabel 8: Overzicht van de schoolkeuze van de kleuters in de onderzochte gemeenten.

Adres kleuterscho ol op 1/2/2012	BHG	Antwer pen	Asse	Dende r- leeuw	Gent	Grimber gen	Halle	Kortrij k	Leuve n	Mechel en	Roesel are	Sint- Niklaa s	Turnh out	Vilvoor de
Eindtotaal	11.974	23.510	1.141	789	10.530	1.228	1.562	3.238	4.059	3.715	2.422	3.273	1.684	1.742
Uit eigen gemeente	7.117 59,4%	22.394	970	673	9.730	1.002	1.210	2.671	3.413	3.393	2.184	2.952	1.484	1.488
Niet uit eigen gemeente	4.857 40,6%	1.116	85,0%	85,3%	92,4%	81,6%	77,5%	82,5%	84,1%	91,3%	90,2%	90,2%	88,1%	85,4%
			171	116	800	226	352	567	646	322	238	321	200	254
Afkomstig uit Brussel	10.739 89,7%	9	15,0%	14,7%	7,6%	18,4%	22,5%	17,5%	15,9%	8,7%	9,8%	9,8%	11,9%	14,6%
			51	1	5	39	16	3	3	9	0	1	0	82
		0,0%	4,5%	0,1%	0,0%	3,2%	1,0%	0,1%	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	4,7%
Niet uit Brussel	1.235 10,3%	23.501	1.090	788	10.525	1.189	1.546	3.235	4.056	3.706	2.422	3.272	1.684	1.660
		100,0%	95,5%	99,9%	100,0%	96,8%	99,0%	99,9%	99,9%	99,8%	100,0%	100,0%	100,0%	95,3%

Tabel 9: Overzicht van de herkomst van de kleuters op het grondgebied van de onderzochte gemeenten

Kleuters op 1/2/2012	BHG	Antwerp en	Asse	Dender -leeuw	Gent	Grimber gen	Halle	Kortrij jk	Leuve n	Mechel en	Roesel are	Sint- Niklaa s	Turnh out	Vilvoor de
Instroom op 2011- 2012	222 1,9%	-330	-137	-27	86	-30	112	354	400	-204	32	19	30	-52
		-1,4%	10,7%	-3,3%	0,8%	-2,4%	7,7%	12,3%	10,9%	-5,2%	1,3%	0,6%	1,8%	-2,9%

Tabel 10: Netto instroom in de onderzochte gemeenten op basis van de 2 voorgaande tabellen.

2.2. Beschikbare middelen

Omwille van de nog steeds toenemende impact van de demografische golf op de capaciteitsbehoeften groeit de nood om een aangepaste reguliere pijler te voorzien in het Vlaams subsidie- en financieringsbeleid in de scholenbouw in functie van de capaciteitsproblematiek en dus tot een transparante, duurzame, planmatige en werkbare procedure te komen betreffende het toekennen van een capaciteitsbudget.

Als alternatief op de jaarlijkse zoektocht naar capaciteitsmiddelen werd bij de begrotingsopmaak 2013 gevraagd om te komen tot een 3-jarenbegroting met recurrent karakter. De op de 3-jarenbegroting vastgelegde middelen worden dan telkens over een looptijd van 3 schooljaren via een regulier kanaal toegekend.

De totale geraamde vraag naar capaciteitsmiddelen van de Vlaamse Overheid vanuit de lokale taskforces voor de komende schooljaren bedraagt momenteel ruim 112 miljoen € (zie tabel 5). Indien we de hieraan gekoppelde projecten wensen te realiseren en ruimte wensen te voorzien voor bijkomende noden die zich de komende schooljaren aandienen, lijkt het realistisch de behoefte op minstens 150 mio euro te ramen voor de komende drie jaren (2013-2015).

Bij de opmaak van de begroting kon omwille van de budgettaire situatie geen akkoord bekomen worden voor de invulling van deze 150 mio euro in de meerjarenplanning. Er werd 30 mio € extra vrijgemaakt voor 2013 met de afspraak dat dit bij de begrotingscontrole kan worden opgetrokken. Naast de 30 mio € (FBO/1FK-I-5-Z/IS) die voor 2013 werd vrijgemaakt zijn er ook de recurrent ingeschreven capaciteitsmiddelen (1.6 mio € / FBO/1FK-I-2-Y/IS) en levert de toepassing van de 96%-regel van het reguliere infrastructuurbudget 7,486 mio € (FC0/ 1FK-I-5-Y/IS) op.

2.3. Verdeling van de beschikbare middelen

Het beschikbare budget in 2013 bedraagt een derde van de via de lokale taskforces ingediende vragen. Die cumulatieve vraag bedraagt immers ruim 112 mio €.

Het is weinig zinvol om de beschikbare middelen te vernevelen over de verschillende steden in verhouding tot de aanvraag.

Daardoor krijgt geen enkele stad een adequate oplossing aangereikt.

Het is daarbij van het grootste belang om de juiste prioriteiten te stellen én een doorgedreven monitoring te organiseren zodat eventuele acute tekorten asap

worden gedetecteerd en passende (budgettaire) maatregelen kunnen worden genomen.

Premisses:

- Recurrent budget wordt weerhouden voor specifieke projecten die een meerjarenengagement vereisen (vb pilootproject pps)
- Prioriteit aan gemeenten voor wie de objectieve capaciteitsnood het hoogst is (zie capaciteitsindicatoren uit tabel 7) (Antwerpen, Asse en Denderleeuw).
- Omwille van zijn omvang geven de indicatoren voor Gent een vertekend beeld.
In de eigenlijke stad Gent is de situatie problematisch (bv. de wijken Brugse Poort, Rabot, Dampoort en Oud-Gentbrugge maar in tweede instantie ook de wijken Sluizeken Ham en Ledeberg). Deze wijken hebben een negatieve dekkingsgraad die over de totaliteit van de fusiestad uitgevlakt wordt door wijken met een positieve dekkingsgraad. Aangezien kinderen in de woonbuurt naar school moeten kunnen gaan, heeft ook Gent capaciteitsmiddelen nodig om te vermijden dat de verplaatsingsafstand binnen de fusiegemeente te groot wordt.

Voorstel:

- **Antwerpen** : 20.1 mio (18.5 mio eenmalige middelen, 1.6 recurrent voor meerjarige engagementen). Deze zullen worden aangewend voor nieuwe initiatieven.
- **Brussel** (grondgebied BHG samen met VGC): 6 mio
- **Gent**: 6 mio
- **Asse**: 5 mio
- **Denderleeuw**: 2 mio

2.4. Verdere acties en opvolging

- **Toelichting bij de betrokken taskforces** (*schriftelijk voor eind januari 2013 gekoppeld aan een vergadering van de lokale taskforce voor midden februari 2013*)
 - o Omvang van de middelen
 - o Vraag aan de taskforce om een selectie te maken van de dossiers die met deze middelen kunnen worden gerealiseerd en deze vervolgens

aan de minister van onderwijs over te maken. Deze dossiers zullen naast een uitgewerkte budgettaire raming en een heel duidelijke projectomschrijving (inclusief de geplande capaciteitsuitbreiding al dan niet gespreid over verschillende schooljaren) eveneens de bijkomende oppervlakte bevatten alsook de bouwkost per stoel en per m2.

⇒ Met het oog op zo soepel mogelijke realisatie

- **Toelichting bij alle actieve taskforces** (februari 2013)

- o Waarom hun aanvraag (voorlopig niet kon worden gehonoreerd) voor die steden die een aanvraag hebben ingediend maar waar geen middelen kunnen worden voorzien
- o Accurate stavaza van de met de middelen van de voorbije jaren opgestarte projecten

⇒ Met het oog op een zo snel mogelijk zicht op eventuele problemen zodat er bij de begrotingscontrole bijkomende middelen kunnen worden gezocht

- **Verder overleg met de koepels** om bruikbare selectiecriteria te bekomen om toekomstige capaciteitsdossiers te beoordelen (februari 2013)

- **PPS-constructie op de regatta-site verder uitwerken** (voor het paasreces 2013)

- o Samen met kenniscentrum PPS, GO!, Stedelijk onderwijs en Vespa
- o Lastenboek finaliseren en voorleggen aan de VR

⇒ Met het oog op zo snel mogelijke marktbevraging en realisatie van deze (ESR-neutrale) operatie

Wat de **reguliere scholenbouw** betreft zal de Minister van Onderwijs :

- Het pilootproject om via de financiële en/of verzekeringssector tot een nieuwe formule van scholenbouw te komen, verder uit te werken (regatta-site)
- De gesprekken met de koepels verder te zetten i.v.m. het bepalen van de wachtlijstcriteria ten einde een duidelijke en reële inschatting te bekomen van de eigenlijke wachtlijst zodat deze planmatig kan aangepakt worden.
- Van zodra het Eurostat advies binnen is, verder te bekijken hoe via PPS-formules aan scholenbouw kan gewerkt worden
- Het uitvoeringsbesluit voor de subsidiering van de beschikbaarheidsvergoedingen voor de krokusvakantie voor te leggen aan de regering

Conclusie

De Vlaamse Regering:

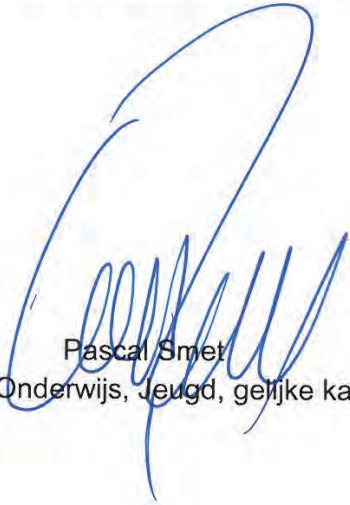
- Gaat akkoord met het voorstel om de capaciteitsmiddelen 2013 als volgt te verdelen
 - Antwerpen: 20.1 mio (18,5 mio eenmalige middelen, 1.6 recurrent voor meerjarige engagementen) Deze zullen worden aangewend voor nieuwe initiatieven.
 - Brussel : 6 mio
 - Gent: 6 mio
 - Asse: 5 mio
 - Denderleeuw: 2 mio
- Engageert zich om bij de opmaak van de begroting 2014 bijkomende middelen te voorzien voor capaciteitsinitiatieven binnen het budgettaire kader van de begroting 2014.
- Belast de minister van Onderwijs
 - om de betrokken gemeenten hiervan in te lichten en samen met de lokale taskforces de definitieve projectkeuzes en de realisatie ervan op te volgen;
 - om samen met alle actieve lokale taskforces de realisaties van de projecten die de voorbije jaren werden opgestart te monitoren (zowel naar uitvoering, gerealiseerde capaciteit als naar aanwending van de toegekende middelen) en op basis van deze gegevens en de meest recente demografische- en inschrijvingsdata mogelijke acute capaciteitsproblemen te detecteren. Deze elementen dienen te worden aangeleverd in het kader van de begrotingscontrole;
 - om aan de toekenning van de capaciteitsmiddelen de voorwaarde te koppelen dat deze schoolgebouwen dienen open gesteld te worden voor de lokale gemeenschap en de lokale verenigingen welke daartoe al dan niet een gebruiksvergoeding betalen, indien de omstandigheden dit toelaten.
 - Om inzake de gemeenten in de Vlaamse Rand en gemeenten die grenzen aan de gemeenten in de Vlaamse Rand in tabel 8 en tabel 9 aan te vullen met gegevens inzake de woonplaats van de leerlingen die niet uit de eigen gemeente en niet uit Brussel komen, uit welke gemeenschap ze dan wel komen.
 - om samen met de onderwijskoepels en het GO! een set van selectiecriteria uit te werken ter beoordeling van de capaciteitsdossiers. hierbij moet ondermeer aandacht worden geschonken aan de mogelijke negatieve effecten van capaciteitssubsidiering op de reguliere financiering van onderwijsinfrastructuur. Het resultaat van deze samenwerking wordt aan de regering voorgelegd;

- om samen met het kenniscentrum PPS en geïnteresseerde inrichtende machten een pilootproject uit te werken en voor te leggen aan de VR;
- om samen met alle relevante actoren na te gaan op welke wijze ervoor gezorgd kan worden dat het bestaande onderwijspatrimonium niet zomaar kan worden vervreemd en het gebruik ervan voor onderwijsdoeleinden of andere maatschappelijk relevante functies kan worden verzekerd.
- De bouwkost per stoel en m2 mee op te nemen in de bouwdoSSIers.

Voorstel van beslissing :

De Vlaamse Regering stemt in met de conceptnota inbegrepen de conclusie.

Brussel,

Pascal Smet

Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, gelijke kansen en Brussel